

POSTANOWIENIE

27 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 27 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku M.S.
z udziałem D.S. i A.S.
o zniesienie współwłasności,
na skutek skargi kasacyjnej M.S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie
z 28 września 2021 r., II Ca 1077/20,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.
(J.T.)**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M.S. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie, oddalającego apelację skarżącego od postanowienia Sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie o zniesienie współwłasności, prowadzonej z udziałem uczestników D.S. i A.S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz uzasadnienie skargi kasacyjnej stanowią niezależne elementy konstrukcyjne tego środka zaskarżenia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 oraz 398⁴ § 2 k.p.c.), toteż konieczne jest ich wyraźne wyodrębnienie (postanowienia SN z: 10 stycznia 2001 r., V CZ 189/02 oraz 23 stycznia 2008 r., II PK 278/07). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma podstawowe znaczenie na etapie oceny dokonywanej w ramach przedsądu. Uzasadnienie takie powinno bowiem wyjaśniać, dlaczego przedmiotem badania przez Sąd Najwyższy miałyby być skarga kasacyjna wywiedziona w sprawie, która została już rozpoznana i prawomocnie rozstrzygnięta przez Sądy powszechne. Z kolei uzasadnienie podstaw kasacyjnych służy innemu celowi, w postaci dokonania merytorycznej oceny zasadności skargi, co do której uprzednio stwierdzone już zostały podstawy do jej przyjęcia. Analiza tego uzasadnienia może być wprawdzie pomocna w rozważeniu, czy okoliczności sprawy świadczą o zaistnieniu skonkretyzowanych przez ustawodawcę przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jednak zasadniczy cel wywodów strony skarżącej jest w tym przypadku ukierunkowany na wyjaśnienie zaistnienia takich naruszeń przepisów prawa materialnego lub prawa procesowego, które uzasadniają wnioski skargi: o uchylenie zaskarżonego orzeczenia albo o jego uchylenie i stosowną do żądania strony zmianę.

Skarżący, formułując w odrębnym piśmie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie odwołał się do konkretnych przyczyn kasacyjnych unormowanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., lecz poprzestał na wskazaniu, że wniesione przez niego pismo spełnia wymagania formalne do uznania go za skargę kasacyjną, że wnioskodawca „posiada interes prawny w uchyleniu przedmiotowego orzeczenia” a „skarga jest wskazana i konieczną ścieżką postępowania”.

Wprawdzie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wynika, by uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musiało odnosić się konkretnie do przyczyn kasacyjnych unormowanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a ostatnio wskazany przepis adresowany jest wyłącznie do sądu (*verbum legis* „Sąd Najwyższy przyjmuje”), jednak powszechnie przyjętą praktyką pełnomocników skarżących jest prowadzenie argumentacji nakierowanej na wykazanie zaistnienia jednej z przyczyn kasacyjnych wskazanych w Kodeksie postępowania cywilnego. Zawarcie w uzasadnieniu wniosku, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 k.p.c., treści odnoszących się wyłącznie do innych kwestii nie stanowi zatem o braku formalnym skargi (zawiera ona bowiem uzasadnienie wniosku przyjęcie jej do rozpoznania), lecz poważnie obniża szanse skarżącego na przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odnosząc powyższe uwagi do okoliczności niniejszej sprawy, należy stwierdzić, podniesione przez skarżącego argumenty nie są wystarczające do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przywołana we wniosku o przyjęcie okoliczność, że skargę sporządzono – od strony formalnej – w sposób prawidłowy, jest wprawdzie warunkiem koniecznym do przyjęcia jej do rozpoznania, lecz nie stanowi warunku wystarczającego do takiego przyjęcia. Sąd Najwyższy przyjmuje bowiem skargę do rozpoznania jedynie wtedy, gdy zrealizowana została co najmniej jedna z przesłanek unormowanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. To samo tyczy się interesu prawnego w uchyleniu lub zmianie zaskarżonego orzeczenia: brak takiego interesu skutkuje wprawdzie odrzuceniem środka zaskarżenia (zob. uchwała siedmiu sędziów SN – zasada prawna – z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13), lecz istnienie takiego interesu nie przekłada się bezpośrednio na konieczność przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Argumentacja skarżącego, jako nakierowana w istocie na wykazanie samej tylko dopuszczalności wywiedzionej w sprawie skargi kasacyjnej, a pomijająca racje mogące wypełnić przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., nie mogła więc przełożyć się na decyzję o przyjęciu jej do rozpoznania.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej oraz uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do

rozpoznania nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

(J.T.)

[ł.n]